

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

ANUL XXIII-Nr. 1084

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 16 aprilie 1971

4 pagini 25 bani

MAȘINA

- obiect de studiu
- instrument al activității tehnico-practice

Invitația noastră la o discuție sinceră și fără reticențe despre mașină ca obiect de studiu și ca instrument al activității tehnico-practice, a conturat opinii semnificative care merită, credem, să fie luate foarte serios în seamă. Prezentăm punctele de vedere ale interlocutorilor noștri, fie că ele se identifică sau se completează, fie că sînt total divergente.

Un prim dialog sau critica „mașinii pure”

Interlocutor: ing. NICOLAE DINU, inspector la Inspectoratul școlar al Capitalei.

— Cel dintîi contact organizat al elevului cu mașina îl prilejuește, instructiv, fizica.

— Îmi pare, după reticențele vizibile în formularea dvs., că nu considerați acest contact pe deplin concludent și satisfăcător.

— Intr-adevăr, mă nemulțumesc o serie întreagă de lucruri. Voi începe cu unele obiective care se referă la manuale. Există o tradiție, nefelicită, în alcătuirea manualelor de fizică, care blochează adesea poarta de pătrundere a tinerilor spre tainele mașinii. Se vorbește, de pildă, despre o mașină sau un mecanism care constituie aplicația unor legi fizice. În carte este prezentată o fotografie în perspectivă a mașinii amintite, reproducă de obicei în condiții grafice nesatisfăcătoare. Dar oricît de bună ar fi fotografia, cum poate înțelege un elev, exclusiv cu ajutorul ei, cele două pagini alăturate de explicații constructive și funcționale? Întreaga experiență acumulată de noi pledează pentru integrarea în manualele de fizică și de chimie, de altfel, a unor scheme cinematice pe care elevul să poată urmări efectiv mișcarea unui mecanism. Asemenea scheme sînt însă aproape inexistente în manuale.

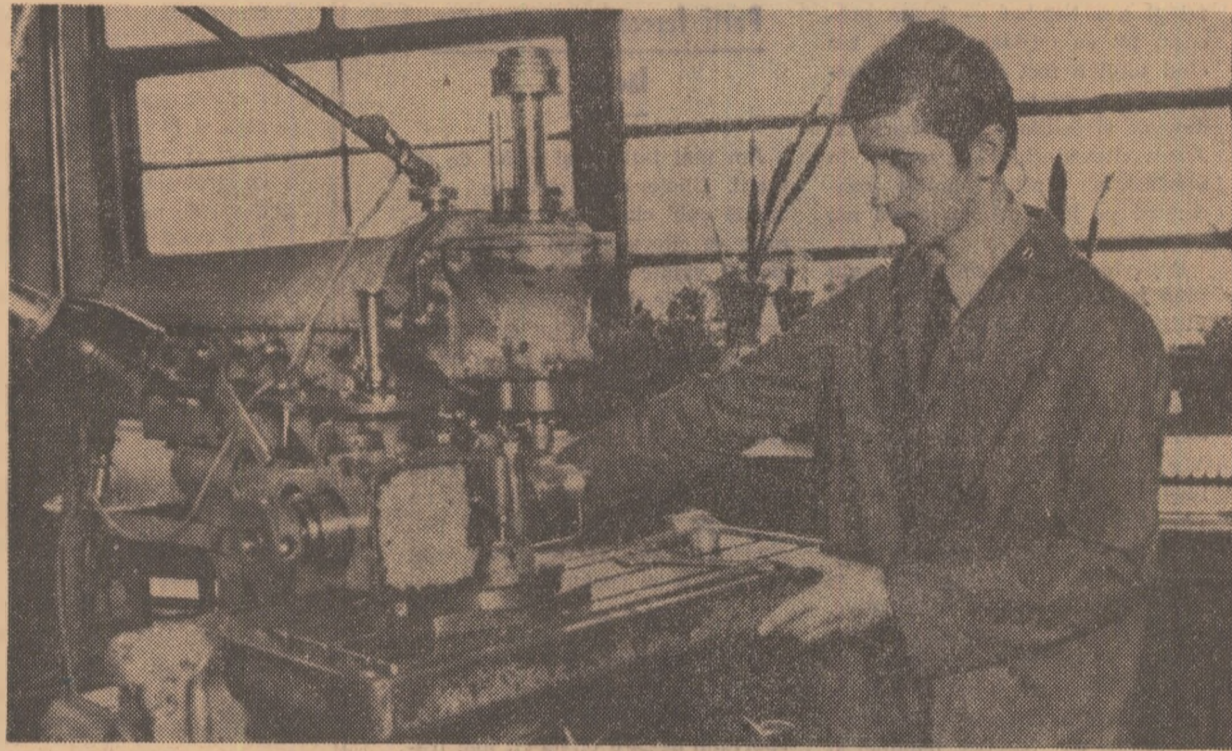
— Este exclusiv o deficiență a manualelor, sau e vorba și de o deficiență de concepție a programelor?

— Aș spune că e o deficiență de concepție pur și simplu. Pentru că modul în care au fost alcătuite programele se reflectă din plin în alcătuirea manualelor. M-aș feri însă să fiu categoric, afirmînd că întreaga vină izvorăște de aici. Pentru că deficiența de concepție se întinde pe o arie mult mai largă.

Nu este rău, ci dimpotrivă, că s-a introdus la fizică o lecție des-

pre cunoașterea și mînuirea subterului. Dar cu o floare nu se face primăvară. Ce valoare are pentru formarea orizontului tehnic al elevilor faptul că li se vorbește despre rezistența materialelor la diferite solicitări, că li se dau niște indicații — ca de pildă OL 38 — dacă în nici un licențiu nu se fac în prezent determinări de rezistență, pentru că elevii să înțeleagă că acești indicații înseamnă oțel laminat cu o rezistență la întindere avînd un moment de 38 kgf? Sau iată un alt exemplu: Carburatorul automobilului, numeroase alte mecanisme se bazează pe una din legile lui Bernoulli. Dar cîți profesori le arată în mod concret acest lucru elevilor? Mă întreb însă dacă, dată fiind actuala pregătire a profesorilor de fizică — pregătire prin excelență teoretică — ei ar putea face mult mai mult, chiar în condițiile unor programe îmbunătățite, pentru a optimiza raporturile între elev și mașină. Am s-o spun deschis, cu riscul de a contraria unele sensibilități: profesorii de fizică, adesea definenții ai unor cunoștințe teoretice impresionante, dovedesc nu odată o totală neîndemănare atunci cînd este vorba să rezleze un aparat de demonstrație, să demonteze și să remonteze un mecanism simplu, să repare un circuit electric. Consider că, așa cum prin concepția actuală a practicii în instituțiile tehnice superioare se asigură viitorilor ingineri o legătură mult mai bună cu tehnica din producția industrială, se impune stringent să se includă în planul de învățămînt al facultăților de fizică, de chimie și chiar de matematică-mecanică stagii de activitate în producția industrială, pentru cunoașterea tehnicii — în special în domeniul mecanicii, electrotehnicii și electronicii. Cred de asemenea că în laboratoarele facultăților trebuie să se efectueze o gamă mult mai largă de lucrări practice.

Pe de altă parte, trebuie concepută în alt fel, după părerea mea, și îndrumarea practicii tehnico-productive a elevilor de către profesorii-măști, dintre care mulți se limitează aproape exclusiv la prezentarea strict meșteșugărească a cifrova procedee de mînuire a mașinilor. În același timp, baza tehnică actuală a majorității școlilor, cu totul insuficientă, frînează cunoașterea efectivă a mașinii ca mijloc de producție. Nu pot să nu remarc faptul că acum facem serioase eforturi pentru a ajunge din nou la

Uzina de mecanică fină din Sinaia oferă elevilor liceului din localitate numeroase posibilități de a cunoaște mașina ca mijloc al activității tehnico-productive.

nivelul dotării tehnico-materiale pe care o aveau școlile acum 5—6 ani și care, datorită unor măsuri ulterioare, s-a pulverizat. Este o inconsecvență care ne-a costat scump.

Pentru a reveni la situația actuală și la măsurile pentru viitorul apropiat, vreau să arăt că în prezent în Capitală se fac eforturi sistematice pentru a se realiza și da în folosință, pînă la începutul anului școlar viitor, 52 de ateliere. Ele vor fi grupate — pentru a utiliza intensiv și rațional — pe centre de practică în care vor lucra elevii mai multor școli.

Cum în proiectul noului plan de învățămînt al liceului se prevede predarea, începînd din anul I, a disciplinei organelor de mașini și apoi, la alegere, a mecanicii, electrotehnicii, electronicii și tehnicii radio, se creează premisele stabilirii unui raport unitar între mașină și elev pe aria întregii acțiuni instructiv-educative. Bineînțeles însă că aceasta depinde într-o mare măsură de conținutul programelor, de legăturile între discipline, de formele efective ale activității și, mai ales, de selecția, pregătirea și activitatea concretă a profesorilor.

— Pentru a realiza progrese în relația mașină-elev este necesar cred să se facă unele delimitări

Convorbire realizată de AL. CIUCA

(Continuare în pag. 4-a)

Al doilea dialog sau despre depășirea unor mentalități anacronice

Interlocutor: prof. VICTOR MARNOLACHE, șeful Atelierului de reparare a materialelor didactice — București.

— Pentru a realiza progrese în relația mașină-elev este necesar cred să se facă unele delimitări

Convorbire realizată de AL. CIUCA

(Continuare în pag. 4-a)

ALIANȚA ȘCOLII CU FILMUL

— Interviu cu prof. Mircea Sintimbreanu, director general al Centrului Național al Cinematografiei —

Una dintre problemele larg dezbătute la recenta întrînire a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu reprezentanții din domeniul cinematografului a fost aceea a locului filmului în sistemul mijloacelor de educație, de formare a omului nou. „Nu”, spune cu acest prilej secretarul general al partidului — primiv cinematograful ca un mijloc important de educare și elevare spirituală a omului, în contextul multiplexului mijloace de ridicare și formare spirituală de care dispune societatea noastră de astăzi”.

În legătură cu rolul formativ pe care poate să-l joace filmul în domeniul particular al tineretului am adresat câteva întrebări profesorului Mircea Sintimbreanu, director general al Centrului Național al Cinematografiei.

Red.: Care este opinia dv. despre funcția educativă a cinematografului?

M. Sintimbreanu: Cinematografia are apotegeti și detractori — categorii absolutiste — și mai are MARELE PUBLIC, fiind, după manualul școlar, produsul cultural

cu cel mai mare tiraj. În epoca noastră, vestitul aforism cartezian poate fi corectat: „video, ergo sum”, spectacolul cinematografic, valorificat și de TV, devenind un element de informare și de confruntare pe cît de percutant pe alît de curent. Iar faptul că 75% din spectatori sînt tineri (și aceasta în toate țările lumii), conduce la considerarea sa ca o adevărată cazădă de educație artistică și cetățenească, frecventată selectiv și de bună voie. Personal n-aș identifica funcțiile cinematografului cu acelea ale oreilor de dirigentie, socotind cinematograful un mijloc educațional specific, propriu artei ca atare, și care se dispensează de plantează și monitori. Un tînor care a văzut două sute de filme, e, fără îndoială, mai matur decît un adult care ignoră cinematograful. Tema de cinematograful mi se pare anacronică și nu este decît un re-

Interviu consemnat de OCT. BUZESCU

(Continuare în pag. 3-a)

SEMICENTENAR P.C.R.

MĂRTURII PĂSTRATE ÎN ARHIVELE VREMII

Momentul istoric pe care îl trăim, aniversarea a 50 de ani de la înființarea P.C.R., ne face pe noi, oamenii școlii, să ne ducem cu gîndul la numeroșii dascăli care, așa cum arată și materialele de arhivă, au fost mereu alături de partid, înregimentîndu-se în lupta pe care a dus-o acesta pentru libertatea națională și socială, pentru democrație și progres. Un mare număr de note, rapoarte, procese-verbale etc., existente la Ministerul Învățămîntului și în Arhiva Istorică Centrală ne prezintă date ample privind acțiunile pe această linie ale cadrelor didactice, începînd încă din perioada premergătoare înființării partidului. Vom consemna aici cîteva dintre ele, care ni s-au părut de un interes deosebit.

Intr-o notă a Direcției generale a poliției Capitalei, trimisă Ministerului Învățămîntului, se sublinia că profesorul P. Constantinescu-

Iași, încadrat la Liceul „Codreanu” din Bihor, ataca încă din august 1918, cu violență, guvernul și îndemna pe cetățeni la acțiune pentru a impune formarea unui guvern socialist. Se arată, de asemenea, că și mai înainte, ca suplitor la catedra de istorie din Huși, „ținea conferințe cu caracter socialist”.

Despre profesorul Adalbert Covaci, de la liceul din Salonta (Bihor), se relatea că în anii 1918—1919 „a luat parte activă” la mișcarea revoluționară, ca membru al „organizației comuniste”. În dintr-un raport aflăm că învățătorul Maxim Probei făcuse parte din „organizația bolșevică” descoperită în 1919 la Leova și că fusese judecat pentru „crimă” contra siguranței statului”.

La 29 aprilie 1920, comandantul garnizoanei Craiova informa Ministerul de Interne despre „propaganda deșănțată” desfășurată de

învățătorul Vasilescu de la Balș cu ocazia conferinței învățătorilor. S-a trimis ministerului și o copie după „programa cu caracter socialist”, propagată de acesta, precum și o listă a candidaților Partidului Socialist din Craiova”, între care figura și profesorul Mihail Cruceanu.

Un revizor școlar din Tecuci raporta Ministerului de Interne, în aprilie 1920, că învățătorul Constantin D. Irimia, împreună cu săteanul Enache I. Popa din Nicorești, „fac o permanentă, asiduă și anarhică propagandă revoluționară. Între altele, în raport, se menționa că ei propagau „ura de clasă, neîncredere și averșiune împotriva conducerii statului”. Într-o telegramă trimisă la 18 mai 1920 din același județ primul ministru, generalul Averescu, se arăta că învățătorii I. G. Beladie și Ștefanu, care făceau

parte din „Federația democrației sociale”, cutreieră satele promișind pămînt gratuit țăranilor și propagînd „ura împotriva dinastiei regale”. Tot în acel an, într-o notă adresată Ministerului de Interne se preciza că învățătorul din satul Cupcina a refuzat să participe la propaganda organizată de guvern împotriva „idelilor bolșevici”.

Încă din 1921 profesorul Mihail Cruceanu fusese arestat și sancționat pentru activitate comunistă. Direcția Poliției și Siguranței Statului anunța Ministerul Instrucțiunii, la 15 octombrie 1921, că acest profesor a fost implicat „în afacerea complotului comunist”. La acea dată el se găsea în închisoarea Văcărești. Ministerul Instrucțiunii îl suspendase din învățămînt”.

Notele de arhivă referitoare la lupta oamenilor școlii devin tot mai numeroase la sfîrșitul deceniu-

Prof. dr. GH. PĂRNUȚA

(Continuare în pag. 4-a)

Cifrori noștri au luat cunoștință din numărul precedent al gazetei că, în zilele de 8 și 9 aprilie a.c. a avut loc la Ministerul Învățămîntului o sedință de lucru cu inspectorii generali de la Inspectoratele școlare județene, condusă de tovarășul Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului.

La prima parte a sedinței, în care au fost dezbătute probleme ale perfecționării profesionale, au luat parte prorectorii filialelor Institutului central de perfecționare a personalului didactic. Prof. univ. dr. docent D. Todoran, rectorul I.C.P.P.D., a vorbit despre preocupările actuale ale institutului și, în mod deosebit, despre pregătirea ce se face pentru desfășurarea în bune condiții a cursurilor de informare științifică ce vor fi organizate în perioada vacanței de vară. Despre pregătirea care au loc la nivelul filialelor au vorbit și prorectorii Anatolie Chirceș (Cluj), Nicolae Rădulescu (Craiova) și Alexandru Găvănea (Brașov).

În continuare, în cadrul sedinței s-au analizat rezultatele obținute pînă în prezent în pregătirea tehnico-productivă a elevilor. Au prezentat informări în acest sens inspectorii generali din județele Brașov, Timiș, Constanța, Iași și Dolj, care au înfățișat experiența pozitivă acumulată în județele respective și au făcut propuneri privind dezvoltarea și diversificarea instruirii tehnico-productive.

Joi după-amiază, sedința de lucru a continuat cu dezbaterile unor probleme ale învățămîntului profesional, tehnic și liceal de specialitate. La sedință au participat și reprezentanții ai direcțiilor de învățămînt din unele ministere economice. Tovarășul Vasile Alexandrescu, adjunct al ministrului învățămîntului, a vorbit despre direcțiile de dezvoltare în viitor a învățămîntului profesional și tehnic și despre îmbunătățirile care s-au adus, începînd cu acest an, concursului de admitere în școlile profesionale și în liceele de specialitate. Adjunctul ministrului învățămîntului și delegații unor ministere economice au răspuns la un mare număr de întrebări puse de participanți.

Pe ordinea de zi a sedinței a figurat apoi discutarea unor probleme de mare actualitate cum ar fi stadiul construcțiilor școlare, extinderea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, analiza rețelei liceelor de cultură generală.

În cea de a doua zi a sedinței tov. Pompiliu Vileu, șeful corpului de control din minister, a prezentat o informare cu privire la constatările controlului — studiu efectuat de inspectorii generali din minister, împreună cu inspectoratele școlare județene, în casele de copii școlari și preșcolari.

La cadrul sedinței tov. Elena Cojan, secretar al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și cultură, a vorbit despre preocupările actuale ale sindicatelor din învățămînt.

Tov. Ion T. Radu, director general în Ministerul Învățămîntului a prezentat în continuare o expunere cu privire la dezvoltarea rețelei claselor speciale — cu profil de matematică, fizică, chimie, biologie, limbi străine, precum și la îmbunătățirea activității didactice în aceste clase. Expunerea s-a referit de asemenea la măsurile de îmbunătățire a stu-

diului limbilor străine în învățămîntul de cultură generală.

În încheierea sedinței a luat cuvîntul tovarășul Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, care a atras atenția participanților asupra importanței măsurilor luate în legătură cu mărirea rețelei și îmbunătățirea profilului claselor speciale de matematică, fizică, chimie. Menționînd că rezultatele obținute pînă acum de absolvenții acestor clase sînt excepționale, ei pîtrunzînd în proporție de sută la sută în învățămîntul superior, vorbitorul a arătat că pînă în 1975 numărul acestor clase va trebui să fie dublat. Este însă necesar să se ia măsuri pentru a atrage în aceste clase un număr mai mare de elevi din toate zonele țării.

În continuare tovarășul Traian Pop s-a referit la o gamă largă de aspecte privind pregătirea tehnico-productivă a elevilor din învățămîntul de cultură generală, arătînd că indicațiile date pe această linie de conducerea partidului încep să dea rezultate bune, că s-a obținut deja o experiență pozitivă în acest sens și au apărut forme variate de organizare a activităților practice. Vorbitorul s-a referit apoi la o serie de probleme ridicate de inspectorii generali de la județe, informîndu-i asupra măsurilor ce se află în curs de elaborare pentru soluționarea lor. Măsurile respective de natură financiară, de gestiune etc., cît și aspecte privitoare la procesul de instruire practică, productivă. În legătură cu aceasta s-a subliniat faptul că pregătirea tehnico-productivă din școlile generale și licee nu urmărește calificarea profesională a elevilor, aceasta realizîndu-se prin școli profesionale, licee de specialitate etc. Școala de 10 ani și liceul rîmîn școli de cultură generală, dar, în condițiile revoluției științifico-tehnice contemporane, cultura generală implică în mod obligatoriu și o pregătire tehnico-productivă.

Tovarășul Traian Pop s-a oprit apoi, pe larg, asupra necesității ca activitățile tehnico-productive să fie astfel organizate încît să asigure formarea unor îndemînări și deprinderi de muncă și să contribuie la orientarea elevilor în ceea ce privește alegerea unei școli, a unei meserii. La clasele IX—X scopul acestor activități este de a asigura baza calificării ulterioare prin diferite forme ale învățămîntului profesional, ale uceniciei, ale calificării la locul de muncă, iar în liceu de a forma deprinderi cu caracter practic profesional, de a iniția elevii în tehnologia în tehnica de lucru, în vederea însușirii unei meserii, de a le dezvolta gîndirea tehnică. Vorbitorul a arătat că pînă în 1975 majoritatea școlilor generale și liceelor vor trebui să dispună de ateliere proprii și a prezentat un proiect de sistem privind profilul acestor ateliere. S-au dat apoi lămuriri cu privire la activitatea cercurilor tehnice, la organizarea pregătirii practice în școlile generale din mediul rural.

În continuare s-au făcut precizări în legătură cu diferite probleme privind casele corpului didactic, planul de școlarizare la liceele pedagogice, organizarea unor licee în limbi moderne de largă circulație și consfîțuirile din acest an ale cadrelor didactice.

Curs de informare și instruire cu președinții comitetelor sindicatelor

Între 8 și 15 aprilie a.c. s-a desfășurat în București, la Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu”, un curs de informare și instruire cu președinții comitetelor sindicatelor din învățămîntul de cultură generală. Cursul se înscriser pe linia unor preocupări mai ample ale Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură privind îmbunătățirea stîlului și muncii organelor sindicale din școli. El este al doilea de acest gen, unul asemănător fiind organizat în anul trecut la Buzău.

În bogata tematică a cursului au fost înglobate expuneri, consultații, dezbateri, schimburi de experiență. Un prim ciclu de expuneri, susținut de cadre didactice de la Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu”, a abordat teme ideologice de larg interes și actualitate cum ar fi: „Partidul Comunist Român, forța politică conducătoare a întregii societăți”, „50 de ani de la crearea Partidului Comunist Român”, „Statul și democrația în condițiile fîuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Congresul al X-lea al P.C.R. despre perfecționarea conducerii vieții economice și sociale” etc.

Un loc important în programul cursului l-au ocupat expunerile privind activitatea proprie sindicatelor. Despre locul, rolul și sarcinile sindicatelor în sistemul democrației noastre socialiste în lumina documentelor Congresului U.G.S.R. a vorbit tovarășul Nicolae Gavrilăscu, vicepreședinte al Consiliului Central al U.G.S.R. „Sarcinile și stîlul de muncă ale comitetelor sindicale din învățămîntul de cultură generală” a fost titlul expunerii tovarășei Elena Cojan, secretar al Comitetului Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură, iar despre sarcinile sindicatelor în modernizarea învățămîntului, metodele și mijloacele de învățămînt a vorbit conf. univ. Vasile Bunescu, de la Institutul central pentru perfecționarea personalului didactic,

membru în Biroul executiv al Comitetului Uniunii.

În cadrul cursului au figurat, de asemenea, expuneri ale unor cadre de conducere din Ministerul Învățămîntului și al unor cercetători în domeniul pedagogic. Tovarășul Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, a vorbit cursanților despre „Sarcinile stabilite de Congresul al X-lea al P.C.R. pe linia dezvoltării și perfecționării învățămîntului de cultură generală. Statutul personalului didactic, drepturile și îndatoririle cadrelor didactice”. Prof. Zina Sirbu, director general adjunct în Ministerul Învățămîntului, membru în Comitetul U.S.I.C., a expus tema „Activitatea practică-productivă — factor esențial în educarea pentru muncă și integrarea socială a tineretului”. Despre inovarea metodologiei didacticei didacticei conferențiat conf. univ. dr. George Văideanu, directorul Institutului de științe pedagogice, iar prof. Romeo Dăscălescu, director adjunct al aceluiași institut, membru în Comitetul U.S.I.C., a vorbit despre orientarea școlară și profesională.

De o bună apreciere din partea participanților s-au bucurat schimbările de experiență cu unele sindicate de învățămînt din București, precum și consultațiile pe marginea principalelor probleme ale activității financiar-gospodărești a sindicatelor din învățămînt. De asemenea, cursanții au vizitat expoziția „Tehnologia instruirii”.

În încheierea cursului, prof. Maria Stănescu, președinta Comitetului U.S.I.C., a dat indicații cu privire la activitatea sindicatelor din învățămînt pentru aplicarea hotărîrilor Congresului U.G.S.R. și a Conferinței U.S.I.C. Indicațiile s-au referit la sporierea rolului sindicatelor în viața școlii, și la elaborarea Statutului sindicatului, astfel încît acesta să devină un cadru amplu de dezbateri a măsurilor vînzînd progresul educației și culturii.

CUM STĂM CU BAZELE SPORTIVE PENTRU ELEVI?

Am întreprins recent un raid prin câteva școli spre a vedea cum s-au preocupat de amenajarea unor baze sportive, în ce măsură s-au îngrijit ca elevii să aibă condiții pentru sport, pentru joacă — îndeosebi acum când primăvara îi pune în mișcare și îi cheamă la aer, la soare.

Copii într-o continuă căutare de spații pentru joc

În drumul nostru l-am întâlnit pe copii, peste tot, într-o continuă căutare de spații în care să se poată desfășura, într-o neobosită bună dispoziție. Pe trotuare s-au tras cu cretă porțiuni pe care, vrând nevrând, trebuie să le oculte: se joacă fotbalul. Pe alee, în parcuri s-au amenajat ad-hoc „staționări” de fotbal cându-se de cine știe unde pietre pentru sport. Cât despre terenurile de sport, sint arhipline. Multe dintre aceste terenuri sint amenajate pe lângă școli de la orașe și sate. Este vorba de acele școli care, manifestând preocupare deosebită în această direcție, au creat baze pentru diverse discipline sportive. Realizate cu forțe proprii, prin munca plină de entuziasm a elevilor și profesorilor, aceste baze au devenit adevărați piloni ai activității sportive a elevilor.

Terenurile de fotbal,

baschet, handbal, volei,

se înmulțesc văzind cu ochii

Realizată în întregime de elevi, sub îndrumarea preceptului lor profesor de educație fizică Acațiu Fejer, baza sportivă de la Școala din Micfalău, județul Covasna poate sta cu cinste alături de modernele baze sportive din Capitală. Și-au câștigat un bun renume printre elevi și amenajările sportive din Constanța unde, pe un loc viran, s-au instalat terenuri de toată frumusețea. O mențiune specială merită școlile din județul Harghita, care au construit prin forțele proprii zeci și zeci de terenuri de handbal, de tenis etc.

În raidul nostru am întâlnit numeroase alte baze sportive asemă-

naătoare cu cele de la Micfalău, de la Constanța, sau din județul Harghita. De exemplu, la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Rîmnicul Vilcea s-a amenajat numai cu mijloace proprii un complex dotat cu toate cele necesare practicării sportului: teren de baschet, handbal și volei, spații pentru atletism, instalații pentru meciuri în noaptea, precum și instalație pentru stropit. De jur împrejur, o tribună de vreo 400 de locuri. De dimineața până seara aici pulsează o vie activitate sportivă. Profesorul Petre Dărie, inițiatorul a tot ce vedem aici, ne-a relatat istoria acestui complex sportiv. „Elevii au cărat ei înșiși nisipul și pietrișul necesar. Curtea liceului se transformase într-un adevărat șantier. Au muncit cot la cot profesorii și elevii la săpat, la transportul materialelor, la nivelat. Stabilisem norme pentru fiecare clasă, dar elevii le-au depășit. Ne-au ajutat și cei de la seral, ca și foștii elevi sau părinții. Vreo 10 elevi au fost cu mine la minele de la Șotina, în județul Prahova, de unde am adus zgură roșie pentru terenurile de baschet și pentru pista de alergări, pe care tot noi am nivelat-o. Fierre, munca n-a fost întotdeauna ușoară, dar am făcut-o cu multă dragoste. Ea a adus școlii economii foarte mari și asta dă elevilor noștri încă un motiv de îndreptățită mândrie. Acum avem tot ce ne trebuie și cu toții îngrijim și păstrăm ceea ce am făcut, ca pe un bun al nostru de mare preț. Elevii s-au convins încă o dată că, dacă pornești la o treabă cu tot sufletul și nu aștepti să îți se dea totul de-a gata, poți realiza multe”.

Și la liceul din Drăgășani, baza sportivă a fost construită cu forțe proprii. Aici am întâlnit un alt pasionat iubitor al sportului — profesorul Gheorghe Nicolaescu. Sub conducerea lui au fost amenajate două terenuri de handbal (unul cu zgură și unul cu bitum), un teren de atletism cu pistă de alergări, gropi de sărituri și sectoare de aruncări, înconjurate de o instalație de iluminat.

Toate acestea însumează economii de peste 50.000 de lei. Și inițiativa nu s-a oprit aici. De cîva timp se muncește cu rîvnă la construcția unei săli de sport, prevăzută cu vestiare, grupuri sanitare și tribune cu peste 350 de locuri.

La Școala din comuna Buleta (județul Vilcea) se desfășoară în fiecare duminică întreceri sportive la care participă elevii și unde sporterii sint aproape toți locuitorii comunei. Elevii au echipament nou, iar terenurile sint perfecte pînă la punct. L-am întrebat pe profesorul Petre Berbecaru cum le-a putut amenaja în numai cîteva luni și cum a izbit să atragă spre sport întreaga comună. „Simplu — ne răspunde profesorul Berbecaru. Terenurile s-au realizat prin muncă. Am lucrat noi, au lucrat și elevii și părinții lor. Materiale am găsit destule în comună, așa că nu a trebuit să ne dea nimeni nici un ban. Echipamentul sportiv — începînd de la treninguri și pînă la mingile de fotbal sau baschet — le-am procurat tot cu mijloace proprii. Iar cînd totul a fost gata, „construcții” — elevii sau sătenii — au devenit și iubitori ai sportului. Avem cîteva echipe puternice în școală, am inițiat multe concursuri pe județ. Acum avem noi proiecte”.

Proiecte — de la cele mai simple pînă la cele mai îndrăznețe — se întîlnesc pretutindeni în județul Galați, de exemplu s-a lansat de curînd un concurs la care participă mil și mij de tineri pentru cea mai frumoasă bază sportivă. Vor fi amenajate, pe lângă terenurile de fotbal, baschet etc., și terenuri pentru oină, călărie sau popice, poligoane de tir, piste de obstacole, estrade pentru lupte și pentru diferite jocuri distractive. Un adevărat șantier sportiv s-a deschis de curînd în comuna Lilești din județul Galați, unde se amenajează acum, pe lângă școli, 7 terenuri de baschet, handbal și volei. O muncă entuziastă se desfășoară și la Școala generală din comuna Piscu, unde elevii au primit spațiul necesar pentru extinderea bazelor lor sportive.

Pe alocuri inițiativa lipsește

Am întâlnit însă, în raidul nostru, și școli care, deși dispun de spații mari, nu le folosesc. La cîțiva metri de Liceul „Nicolae Bălcescu” din Rîmnicul Vilcea, de pildă, se află Școala generală nr. 1 din acest oraș. Surprindem aici

existența a două curți mari, dar fără nici o amenajare sportivă. „N-avem bani, n-avem materiale” sint argumentele aduse. De fapt, lipsește inițiativa și tragerea de inimă. La fel stau lucrurile la Școala generală din Snagov-Sat, unde curtea stă nefolosită de ani de zile, invocîndu-se aceleași motive. În cartierul Drumul Taberei din Capitală s-au ridicat de cîteva ani cîteva școli moderne, frumoase. Dar deși au în jurul lor teren destul, nici una nu s-a preocupat să amenajeze baze sportive sau, dacă a încercat (Școala generală nr. 197), s-a oprit la jumătate. În schimb, elevii bat mingea de dimineața pînă seara pe străzi sau pe lângă blocurile în construcție, expunîndu-se la tot felul de pericole.

Porți ferecate cu strașnice

lăcate

Am mai întâlnit și altfel de situații. Unele baze sportive sint ținute sub cheie, păzite cu strașnicie de cîte un administrator sau portar vajnic puțîndu-se folosi numai în orele de educație fizică. În timpul liber al elevilor este interzis accesul pe terenuri, ca să nu se murdărească sau să nu se degradeze. Opția aceasta este cu totul greșită. Sigur, bazele sportive prezintă bunuri obștești, care se cer păstrate cu grijă, dar aceasta nu înseamnă că trebuie ținute sub cheie, mai ales că tot elevii sint cei care le-au construit.

★

Astăzi nu mai este necesar să convingem pe nimeni de importanța practicării educației fizice și sportului de la o vîrstă cît mai fragedă, de faptul că în primul rînd școala trebuie să se preocupe de îndrumarea tuturor elevilor către sport și să creeze condiții optime pentru practicarea lui. Amploarea pe care a luat-o în ultimii ani mișcarea sportivă în rîndurile elevilor, rezultatele frumoase pe care le obțin aceștia în sport, precum și grija ce se manifestă pentru construirea de baze sportive prin autodotare dovedesc din plin că școala și-a înscris această problemă între preocupările sale principale.

M. ROBEA

Plenara Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Joi 15 aprilie a.c. au început lucrările plenary Consiliului Național al Organizației Pionierilor. La ordinea de zi a plenary sint inscrite următoarele puncte: Probleme actuale ale activității cultural-artistice pionieresti; Informare cu privire la activitatea de presă și editoria la Consiliului Național al Organizației Pionierilor; Măsurile organizatorice și convocarea Conferinței Naționale a Organizației Pionierilor.

La lucrări participă tovarășul Mihai Gere, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R. și Mircea Malița, ministrul învățămîntului. Sint prezente reprezentanți ai unor organizații și instituții centrale, președinți ai consiliilor județene ale Organizației Pionierilor, comandanți de pionieri, cadre didactice care conduc unele cercuri pionieresti, reprezentanți ai presei centrale, pedagogice și pionieresti.

Lucrările plenary au fost deschise de Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, adjunct al ministrului învățămîntului. A luat apoi cuvîntul Mircea Malița, ministrul învățămîntului, care a apreciat aportul deosebit adus de Organizația Pionierilor la educația cultural-artistică a școlarilor. În continuare Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, a prezentat o informare cu privire la principalele aspecte ale activității Consiliului Național al Organizației Pionierilor de la ultima plenară și pînă în prezent. Au urmat discuții pe marginea raportului „Probleme actuale ale activității cultural-artistice pionieresti” și a informării cu privire la activitatea de presă și editoria la Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

Au avut loc apoi lucrări în cele două secții: cultural-artistică și propagandă, presă și tiparitură. Lucrările plenary continuă vineri 16 aprilie.

MANIFESTĂRI DEDICATE SEMICENTENARULUI PARTIDULUI

Sesiune științifică festivă a Societății de științe istorice

La 12 aprilie a.c. s-a desfășurat în Capitală, la Casa universitarilor, o sesiune științifică festivă organizată de Societatea de științe istorice, cu tema „50 de ani de la crearea Partidului Comunist Român”. La lucrările acestei sesiuni, care au fost conduse de acad. Petre Constantinescu-Iași, președintele Societății, au participat academicienii, cadre didactice din învățămîntul unversitar și de cultură generală din întreaga țară, cercetători, muzeografi.

Au fost prezentate cu interes prilej comunicări privind importanța istorică a creării Partidului Comunist Român, momente din trecutul de luptă al partidului în lăcășurile activității democratice și antifasciste a profesorilor și studenților, contribuția minorităților naționale la rezistența antifascistă condusă de P.C.R., tradițiile istorice revoluționare — factor mobilizator în lupta condusă de P.C.R. etc. În incheiere, participanții

au adresat o telegramă Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, în care se spune: În numele tuturor membrilor Societății de științe istorice, asigurăm Comitetului Central, pe dumneavoastră, iubite și stimabile tovarășe Nicolae Ceaușescu, că vom milita fără preget pentru ca întreaga noastră activitate să fie străbătută de suflul înnoitor promovat în întreaga viață a țării, contribuind în mod activ la perfecționarea învățămîntului și la dezvoltarea științelor istorice în pas cu exigențele mereu crescînde ale zilelor noastre.

După încheierea lucrărilor sesiunii au fost organizate vizite la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, precum și la unele locuri istorice legate de activitatea și lupta clasei muncitoare condusă de partid.

Simpozion național pe teme privind educația fizică, turismul și sportul de masă

În zilele de 12-13 aprilie a.c. a avut loc la Palatul pionierilor simpozionul național „Educația fizică, turismul și sportul de masă în timpul liber al pionierilor și școlarilor”, organizat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Ministrul Învățămîntului și Consiliul Național pentru Educația Fizică și Sport.

Desfășurate atî în sesiune plenară cît și pe secții, lucrările simpozionului au prilejuit o largă dezbateră a problemelor pe care le presupun organizarea și desfășurarea activității sportive în rîndul pionierilor și școlarilor. Au fost prezentate comunicările: „Sportul și turismul în viața pionieră” (conf. univ. Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, adjunct al ministrului învățămîntului), „Pionieria și cul-

tura sportivă” (prof. univ. dr. Leon Teodorescu, rector al Institutului pentru educația fizică și sport), „Activitatea sportivă, componentă a timpului liber al pionierilor clubului sportiv „Cutezători” (conf. univ. dr. Nicu Alexe, prof. Alexandru Focșeanu și prof. Erwin Wilk), „Creșterea valorii biologice a pionierilor și școlarilor pentru o mai bună organizare a activității sportive turistice” (prof. univ. dr. Adrian Ionescu, consilier la Institutul pentru educația fizică și sport) etc.

Participanților la simpozion li s-a prezentat o gală de filme cu subiecte sportive-turistice. De asemenea, ei au vizitat expoziția „Expedițiile Cutezători”, precum și o expoziție de cărți, afișe și materiale sportive-turistice.

Mesajul artistic al elevilor italieni

„Poni lucealfârul, creșteau / În zori a lui arpe”. Imaginile și armoniile nemuritoare ale Lucealfârului, ca și numeroase alte poezii ale lui Mihai Eminescu, Tudor Arghezi și Ion Barbu au trezit un puternic ecou în sensibilitatea artistică și în imaginația talentaților elevi ai Școlii de arte „Antonio Locatelli” din Roma, inspirîndu-le zeci de desene și acuarele. Ele sint expuse — alături de alte lucrări ale elevilor italieni dedicați României, prieteniei cu tinerii din întreaga lume — în sălile Liceului de arte plastice „Nicolae Tonitza” din București.

Profesorul arhitect Donatello Valente, președintele Clubului „Amici dell' UNESCO” din Roma, conducător al grupului de profesori și elevi italieni care ne vizitează țara cu prilejul deschiderii acestei expoziții, ne relatează despre bogata activitate desfășurată în ultimii ani

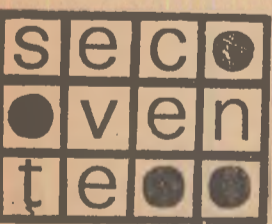
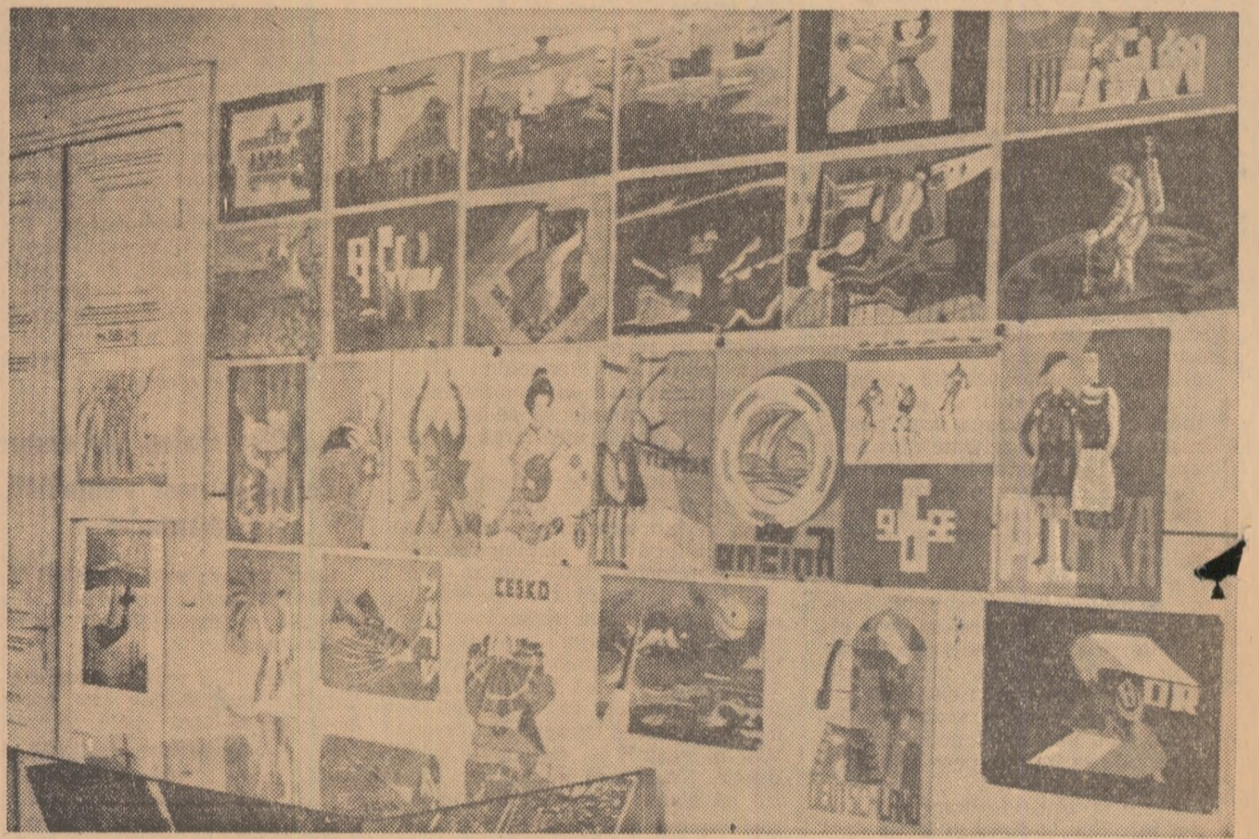
de elevii lor, membri ai clubului, pentru cunoașterea valorilor culturale și artistice ale popoarelor de pe toate meridianele lumii. Au fost organizate vizite documentare în diferite țări, s-au deschis expoziții în orașele italiene, ca și peste hotare. Il întrebăm pe oaspetele din Roma cum au reușit elevii italieni să cunoască atît de profund poezia marilor poeți români din care s-au inspirat.

„Poezia românească — ne-a spus prof. Valente — prezentată mai cuprinzător publicului italian în ultimii ani datorită apariției citorva valoroase antologii de traduceri, a devenit de la început deosebit de dragă elevilor școlii „Antonio Locatelli”, care au găsit în ea sentimente și sensibilități apropiate sufletului lor. Cînd am programat vizita în România s-a născut spontan, dintr-o inspirație comună aș zice, ideea de

a se alcătui, ca un omagiu și un simbol al prieteniei, un ciclu de ilustrații la cele mai îndrăgite versuri ale poezilor români”.

Grupul de profesori și elevi italieni a străbătut în drumul său spre București un amplu tîner prin orașele și satele ardelenne, urmînd să-și continue căldura prin Oltenia. O privire indiscretă în cazietele de schișe ale elevilor ne-a dat prilejul să întîlnim numeroase chipuri caracteristice ale oamenilor de pe meleagurile României, peisaje și monumente arhitectonice ale țării noastre. Am înțeles că nu peste multă vreme lucrările acestor entuziaști prieteni ai țării noastre vor face cunoscute mai viu în Italia realitățile de astăzi ale României socialiste.

M. FLORIN

Inițiativa în sprijinul perfecționării profesorilor

Semnalam mai de mult inițiativa meritorie a Comitetului sindicatului învățămînt din Pitești și a Inspectoratului școlar județean de a edita o serie de culegeri de articole și studii ale cadrelor didactice, intitulată sugestiv „Tribuna școlii argeșene”. După aproximativ un an de la debut, inițiativa ne înfățișează de-al doilea volum al seriei. Acesta cuprinde un material bogat și variat rod

al muncii cadrelor didactice din școlile de cultură generală, și de la facultățile Institutului pedagogic de 3 ani. Articolele și studiile publicate sint grupate în cîteva capitole: Limbă și literatură, istorie, Evocări, Puncte de vedere. Metodici. La realizarea ultimului volum, au contribuit prof. univ. dr. docent Augustin Z. N. Pop, profesorul Florian Dîntuleasa, Steliana Stănescu, Romulus Soreescu, Aurel Stănescu, Nicolae Spinei și alții.

★

Continuînd o inițiativă mai veche, de a pune la îndemîna cadrelor didactice mijloacele de îndrumare a procesului de învățămînt, și Inspectoratul școlar al județului Prahova a editat de curînd o culegere de studii și articole. Intitulată „Școala Prahovei”, culegerea cuprinde o serie de articole cum ar fi „Unele probleme ale modernizării învățămîntului” de prof. Mihail Marin, „Excursia școlară”

de prof. emerit N. L. Simache etc. Alte articole sint grupate la rubricile „Informări metodice și de specialitate”, „Mijloacele audio-vizuale în sprijinul procesului de învățămînt”, „Din activitatea organizației pionierilor”. În anexă este publicată tematica cercurilor pedagogice din luna aprilie 1971.

„Filatelă” și educația

În zilele de 7 și 8 aprilie s-au desfășurat la Tulcea lucrările unui simpozion cu tema „Filatelă și educația” organizat de Consiliul județean Tulcea al Organizației Pionierilor, de filiala județeană Tulcea a Asociației Filateliștilor și Inspectoratul școlar județean Tulcea, în colaborare cu Asociația Filateliștilor din R.S.R. Cadre didactice și filateliști din 14 județe ale țării au prezentat cu acest prilej comunicări și referate

valorificarea multilaterală a potențialului instructiv-educativ al filateliei, rolul instructiv-educativ al filateliei în procesul de învățămînt, școala și filatelie, valențele educative ale activității de filatelie, contribuția filateliei în procesul de educare patriotică a pionierilor și școlarilor, contribuția cercurilor filatelice ale pionierilor și școlarilor la formarea deprinderilor de muncă practică influența filateliei în educarea estetică a pionierilor și școlarilor, filatelă — mijloc de dezvoltare a spiritului de investigație științific etc.

Expunerile și dezbaterile au oferit ocazia unui larg schimb de experiență, au contribuit la clarificarea unor aspecte teoretice ale didacticii filatelice, au dus la găsirea unor soluții practice apte să permită folosirea eficientă a filateliei în scopul instruirii pionierilor și școlarilor.

Film didactic realizat de elevi

Membrii cineclubului Liceului din Făurei au obținut un prim succes în activitatea lor: realizarea unui film care, sub titlul „O zi obișnuită”, prezintă aspecte concrete din viața elevilor.

Înfăptuit cu mijloace tehnice proprii ale școlii, filmul este utilizat cu succes în cadrul diferitelor activități educative.

Un laborator modern pentru predarea limbilor străine

La Liceul din Ianca, județul Brăila, funcționează începînd din acest an școlar un laborator modern

pentru predarea limbilor străine. Laboratorul a fost construit cu mijloace locale, din inițiativa profesorului Eugen Marin, directorul școlii, și cu sprijinul elevilor dotat cu aparatură electronică modernă (magnetofon, diascop, aparat de proiecție, instalație fonică etc.), el facilitează studiul limbilor străine, permițîndu-le autocontrolul și legături directe și inverse de tipul profesor — elev, profesor — grup de elevi, profesor-elev.

Minifermă agricolă

Recent, la Școala generală din satul Copăcești, județul Vilcea, s-a constituit o minifermă agricolă ai cărei membri sint cei 198 de elevi și claselor V-VIII. Ei și-au ales un consiliu de conducere alcă-

tuit din președinte, vicepreședinte, brigadier, șefi de echipă etc. Profesora de biologie și agricultură Margareta Teodorescu a expus apoi planul de producție pe anul 1971. Lotul de 2,5 ha care va fi cultivat cu porumb, grîndina de 0,5 ha și livada de 1 ha le vor permite elevilor să aplice în practică cunoștințele însușite la lecții și să obțină, prin munca lor, adevărate recolte de cereale, fructe și legume. Pînă acum micul agricultorilor nu înmîmîntat 0,10 ha cu ceapă și 0,25 ha cu cartofi.

Prof. M. BUHARU

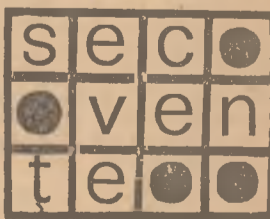
Un cinaclu literar al profesorilor

În curînd cinaclu literar „Relief românesc” de pe lângă Comitetul sindicatului învățămînt din sec-

torul 4 din București va împlini un an de activitate. Inițiată ca rezultat al propunerii făcute de membrii de sindicat, cinaclu a reușit în scurt timp să poliarizeze în jurul său, un număr impresionant de cadre didactice. Din două în două săptămîni — joia — în sala de lectură a bibliotecii de la sediul sindicatului. În str. Matei Basarab nr. 3, se întîlnesc profesori poeți și prozatori care activează în școlile sectorului. În ultimele sesiune ale cinaclului au fost citite versuri și proze închinată aniversării semicentenarului partidului.

Festivalul „Floarea de colț”

Zilele trecute în pădurea de la Rucăr, județul

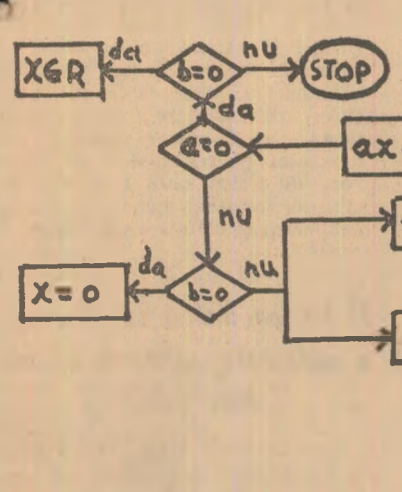

PREDARE MODERNĂ

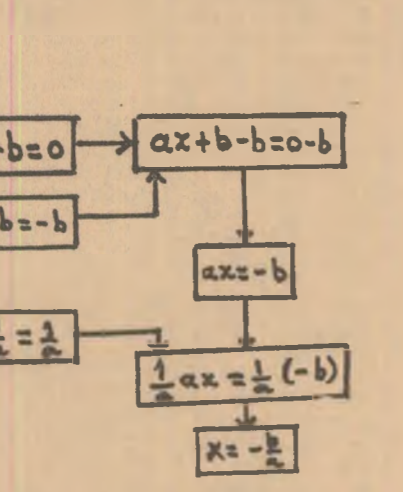
Se vorbește mult în ultima vreme despre necesitatea modernizării predării, se formulează, în această privință, numeroase deziderate. Dar, pentru ca dezideratele să devină o realitate practică, se cere să fie asimilate nu numai teoriile, ci și modalitățile de activitate concretă. Pentru a oferi profesorilor câteva esanșoane ale unor atari modalități ne-am adresat unor cadre de la Institutul central de perfecționare a personalului didactic cu întrebarea: „Cum concepți o predare modernă? Preopinienții noștri au imaginat câteva versiuni ale unor lecții virtuale în care, sperăm, cititorii noștri vor găsi o sursă de sugestii pentru activitatea lor.

Plecând de la ideea că procesul de învățământ este, în esență, o succesiune de rezolvări de probleme algoritimizabile și nealgoritimizabile și că însușirea metodelor de rezolvare algoritmică ușurează înțelegerea domeniilor nealgoritimizabile ce pot fi descompuse, la rândul lor, în subprograme algoritimizabile, asistentul EMIL PERJERIU ne-a propus o lecție de matematică ce urmărește să contribuie la transferarea capacității de a rezolva probleme din domeniul matematicii în alte domenii, promovând astfel spiritul general de cercetare și de descoperire al elevilor.

Schema dată o viziune de ansamblu asupra condițiilor subproblemelor și implicațiilor care conduc la calcularea necunoscutei. Urmează apoi, după obișnuitele procedee didactice, exemple numerice de diferite grade de dificultate. Un asemenea mod de prezentare, consideră E. Perjeriu, permite stimularea și dezvoltarea gândirii logice, a capacității de a pune exact datele unei probleme, constituind și o bună pregătire pentru familiarizarea

„Istoria matematicii în antichitate” pag. 40, Ed. științifică, București 1963). La greci, calculul unei dimensiuni a unui dreptunghi când se cunosc aria sa și cealaltă dimensiune apare din secolul IV î.e.n. (idem pag. 120); Thales din Millet calcula un termen necunoscut dintr-o proporție (ibidem pag. 83), iar manuscrisul indian de la Bahsal, din secolul IV e.n., pune problema aflării unui termen al unei sume când se cunosc totalul și celălalt termen (A. L. Iușevici, „Istoria matematicii în evul mediu” pag. 143, Editura științifică, București 1963). Aceste probleme aritmetice, bine cunoscute de elevi, conduc la determinarea numărului necunoscut X dintr-o egalitate de forma $ax + b = 0$. După recapitularea proprietăților operațiilor cu numere din manual („Matematica, manual pentru clasa a IX-a liceu și anul I licee de specialitate” pag. 16, E.D.P., București 1969), rezolvarea ecuației s-ar putea prezenta prin următoarea schemă operațională:

rea elevilor cu elementele obișnuite în informatică.

Lectorul univ. MARIETA SAVANEA a propus o lecție de chimie, cu tema „Structura compusilor organici”, care a fost concepută în colaborare cu prof. R. NICOLAIUCU de la Liceul I. Neulce din Capitală și experimentată în cadrul unui curs pentru perfecționarea profesorilor, organizat de catedra de metodologia chimiei a I.C.P.P.D. Construită pe baze didactice moderne, această lecție folosește unele

procedee ale instruirii problematizate, ale modelării și instruirii programate.

Lecția începe cu rezolvarea următoarei probleme: „Prin combustia a 8,6 g dintr-o hidrocarbură acilică saturată se obțin 13,44 l CO₂ în condiții normale. Densitatea CO₂ în raport cu aerul = 2,99. Se cere: a) determinarea formulei moleculare; b) scrierea formulei și 5 izomeri posibili ai substanței; c) determinarea naturii legăturii chimice în acest compus.

Rezolvarea acestei probleme la începutul lecției are drept scop verificarea cunoștințelor, crearea unui model de rezolvare rapidă a unor astfel de probleme, trecerea la lecția nouă pe baza rezultatelor și concluziilor formulate. Sînt de reținut câteva detalii în legătură cu cele două momente ale rezolvării problemei. În legătură cu primul moment, faptul că rezolvarea nu se realizează după sistemul clasic (din cantitatea de CO₂ și H₂O se calculează conținutul procentual, pe baza căruia se determină formula moleculară), ci se aplică o metodă rapidă, care face apel la gândirea elevului. Pe seama indicațiilor din textul problemei referitoare la faptul că hidrocarbura este un alcan se folosește formula generală C_nH_{2n+2} , determinându-se valoarea masei moleculare și apoi valoarea lui n. Pentru stabilirea formulei moleculare profesorul propune elevilor două soluții foarte apropiate de cele reale, cerîndu-le să le compare cu soluțiile stabilite prin raționamentul lor. În acest mod se folosește metoda problematizării, combinată cu aceea a instruirii programate ramificate. După rezolvarea individuală a punctului 2 al problemei, profesorul prezintă pe tablă un număr de șase formule cerînd elevilor să le confrunte cu cele scrise pe caietele individuale, să descopere și să indice atît greșelile descoperite în formulele de pe caiete cit și în cele de pe tablă. Două din formulele scrise pe tablă conțin greșeli tipice, două sînt corecte și două reprezintă omologii. În cadrul punctului al treilea se repetă noțiunile referitoare la structura atomilor participianți și probleme legate de structura moleculelor (hibridizarea de tip sp³ ca în cazul considerat).

De la interpretarea rezultatelor problemei se trece la lecția nouă, prin determinarea structurii spațiale a alcanilor. Prezentarea acestora nu este efectuată expositiv, ci dedusă de elevi, a căror gândire este orientată de profesor prin crearea de elemente conflictuale.

Mai departe, lecția se desfășoară în următorii zece pași. Pasul I: profesorul prezintă date privind determinarea compoziției calitative și cantitative concluzionale în formula moleculară a metanului și observații pe baza determinărilor experimentale în legătură cu slaba reacționabilitate a CH₄ (atomii de H nu pot fi legați unul de celălalt, identitatea legăturilor C—H). Pe baza acestor date elevii trag concluzii cu privire la „modelul patratric” (modelul patratric este unica reprezentare spațială pentru metan) Pasul II: li se adresează elevilor următoarea întrebare: „Care atom de H din CH₄ s-ar putea înlocui cu un atom de halogen?”.

pe baza modelelor stabilite, precizîndu-se că aceasta este o formă simplificată de reprezentare. Pasul IX: precizarea necorespondenței dintre prezentarea simplificată prin dispunerea atomilor de carbon în linie dreaptă față de model, care este mai fidel realității; explicația se dă pe baza rigidității legăturilor covalente de tip σ existente între atomii de carbon din lanț. Pasul X: precizarea că există deosebiri între izomerii normali și cei ramificați.

Arătînd că deseori profesorii de economie politică cetățescăza manualul școlar și programa analitică și că înal ales în condițiile unor profunde transformări politice și sociale în cadrul cărora partidul și guvernul elaborează o serie de hotărîri și programe naționale de dezvoltare de o importanță deosebită este necesar să se dea dovadă de inițiativă și atitudine creatoare, lector univ. R. APOSTOL ne-a prezentat un model de actualizare a programelor. În acest scop tov. Apostol ne-a propus o lecție care nu figurează în program, dar care tratează o problemă deosebit de actuală: „Perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale în etapa fărîurii societății socialiste multilaterale dezvoltate.”

Pentru dezvoltarea acestei lecții se vor pune două întrebări-problemă cu funcție dominantă producțivă și, de la caz la caz, trei sau patru întrebări intermediare. Se va recomanda bineînțeles, din timp, o bibliografie minimă și vor fi anunțate intrăburile-problemă care urmează să fie discutate.

Problema nr. 1 poate fi formulată astfel: Argumentați, pe baza cunoștințelor actuale, nivelul de dezvoltare a forțelor de producție și a celorlalte legi economice care acționează în socialism, necesitatea perfecționării continue a conducerii și planificării economiei naționale.

Această întrebare-problemă face necesară folosirea, într-o măsură cunoscută, a cunoștințelor dobîndite, impulsionează gândirea productivă a elevilor, îi determină să caute și să „descopere” răspunsuri adecvate, îi ajută să-și formeze o imagine mai completă asupra politicii economice a P.C.R. Profesorul trebuie să conducă astfel discuția încît elevii să sesizeze relațiile esențiale și în primul rînd relația dintre dezvoltarea forțelor de producție și apariția unor noi legături, a unor noi corelații care, în mod necesar, trebuie să se reflecte în planurile de stat în deciziile economice. El trebuie să fie îndrumați către „descoperirea” faptului că perfecționarea organizării și planificării economiei naționale reprezintă o necesitate obiectivă, este un aspect important al realizării în practică a concordanței.

PROF. ANA FRINCULESCU: „Femeile cu mere”

PROF. EMIL NICULESCU: „Tărăncă”

PROF. MARIA FRINCULESCU: „Peisaj”

PROF. AURELIA CONONOV-IONESCU: „Portret de fetiță”

Citeva sugestii privind perfecționarea structurii anului școlar

Oricine a urmărit evoluția învățămîntului românesc își poate da cu ușurință seama că în contextul acțiunii generale de perfecționare a școlii de toate gradele, odată cu îmbunătățirea planurilor de învățămînt și a programelor, cu modernizarea tehnicilor didactice și a tehnologiilor școlare, cu realizarea unor învățămînt diversificat, adaptat din ce în ce mai bine inclinațiilor, aptitudinilor și intereselor elevilor s-a înregistrat și o evidentă îmbunătățire a structurii anului școlar. A rămas de domeniul trecutului perioada în care structura anului școlar se modifica numai de la un an la altul, dar chiar și pe parcursul aceluiași an de învățămînt.

Actuala structură a anului școlar — care reprezintă, desigur, un pas serios înainte față de trecut — ar putea să fie și ea discutată și perfecționată o dată cu definitivarea regulamentelor școlare a căror valabilitate expiră la sfîrșitul anului școlar 1970—1971.

O primă direcție în care ar fi necesară, după părerea mea, reconsiderarea structurii anului școlar este aceea a echilibrării celor 3 trimestre. Fără îndoială că este bine ca anul școlar să fie circumscris, ca și în prezent, între data de 1 septembrie și cea de 31 august. Mi se pare de asemenea întru totul judicios ca data deschiderii cursurilor să rămîna cea de 15 septembrie, iar cea de închidere a acestora 15 iunie. În condițiile actuale, însă, avem o vacanță de 22 zile, care pune în mod foarte serios problema readaptării elevilor la condițiile efortului școlar la începutul trimestrului al doilea, și o vacanță de primăvară de 16 zile. De fapt, numai trimestrul al treilea este conceput după părerea mea, cu respectarea normelor și principiilor care stau la baza constituirii structurii anului de învățămînt, ținînd seama de oscilațiile creșterii și scăderii capacității de efort a elevilor, de particularitățile climatice ale țării noastre, care influențează adaptarea la efort a organismului școlărilor, precum și de alți factori biologici, psihologici etc. Este într-adevăr potrivit ca ultimul trimestru să fie mai scurt ca durata și să rămîna chiar între limitele lui actuale.

Cît privește primul trimestru, experiența a demonstrat că în momentul de față el este prea lung. Ca urmare, în partea lui finală capacitatea de muncă a elevilor scade, randamentul școlar nu mai poate fi cel scontat. Iată de ce cred că ar fi bine ca primul trimestru să dureze numai pînă la 15 decembrie, scurțîndu-se deci cu o săptămîină, care s-ar adăuga trimestrului al doilea, aceasta urmînd să înceapă la 5 ianuarie și să se încheie la 5 aprilie. În felul acesta primele două trimestre ar avea fiecare o durată de cîte 13 săptămîni ceea ce ar crea, bineînțeles, condiții mai bune pentru asigu-

rarea unui randament superior al activității elevilor și, desigur, și a corpului profesoral.

În ce privește prelungirea cu o săptămîină a trimestrului al doilea, cred că soluția nici nu se cere prea mult argumentată. Se știe doar că jumătatea anului școlar reprezintă timpul în care elevii sînt capabili de cel mai sporit efort. De altfel, atît în literatura de specialitate cît și în practica vieții școlare acest trimestru este apreciat drept hotărîtor în ce privește situația la învățătură a fiecărui elev.

Adoptarea structurii pe care am propus-o ar asigura și o mai judicioasă corelare între învățămîntul de zi și cel seral și fără frecvență. Noua esalonare a învățămîntului seral pe o perioadă de 5 ani creează condițiile necesare ca toate aceste trei forme ale învățămîntului de cultură generală să fie armonizate în limitele aceleiași structurii a anului școlar, ținîndu-se seama că ele beneficiază de o bază materială comună și sînt deservite de același corp profesoral. În condițiile actualei structurii a anului școlar — cînd la cursurile de zi se lucrează cu trimestre, la cel seral cu semestre, iar sesiunile de examene ale învățămîntului fără frecvență sînt plasate prima între 3 și 15 ianuarie, iar cea de a doua între 6 și 19 aprilie — se produc numeroase tulburări care exercită o influență nefavorabilă asupra activității școlilor. Toată lumea știe, de exemplu, că în zilele examenelor la învățămîntul fără frecvență, care se suprapun cursurilor serale, acestea din urmă au de suferit. Nu sînt rare cazurile cînd, cu toate eforturile depuse de conducerea școlilor, ultimele examene din cadrul învățămîntului fără frecvență se suprapun și cu primele zile ale trimestrului al doilea de la cursurile de zi. Acestei situații i se poate pune capăt pe de o parte adoptîndu-se și pentru învățămîntul seral aceeași structură cu trei trimestre a anului școlar pe care am sugerat-o pentru cursurile de zi, iar pe de altă parte prin programarea celor două sesiuni de examene ale învățămîntului fără frecvență între 16—30 decembrie și respectiv 6—19 aprilie.

În această alcătuire a structurii anului școlar vacanța de iarnă ar începe în ziua de 16 decembrie, după ultima oră de curs și ar dura pînă la 4 ianuarie inclusiv, iar cea de primăvară ar rămîne ca și pînă acum între 5 aprilie, după ultima oră de curs și 19 aprilie inclusiv. Vacanța de vară ar începe de asemenea ca și pînă acum, după serbarea de sfîrșit de an — care are loc în toate școlile în ziua de 21 iunie — și ar dura pînă la 14 septembrie inclusiv.

Prof. emerit ION DRAGU
directorul Liceului „I. Neulce”
București

FOILETON

Alergători și schiopi la olimpiadă

În fiecare an, după cum se știe, elevii talentați la limba și literatura română au prilejul să arate ce pot participînd la concursul de literatură (care se mai cheamă, pe scurt, olimpiadă), concurs așteptat cu emoție și pentru care elevii se pregătesc cu mai multă sau mai puțină stăruință, sub îndrumarea mai mult sau mai puțin grijulie a profesorilor lor.

Că olimpiada e necesară, că reprezintă un mijloc de apreciere a nivelului pregătirii elevilor și, eventual, a talentului lor, toate acestea sînt adevărate. M-a îngrijorat însă, și continuu să mă îngrijorez, numărul prea mare de elevi concurenți. Mă refer aici la municipiul nostru, Suceava unde, repet, concurenții sînt după părerea mea prea numeroși.

Mi-a fost sorit să corectez și eu un număr de lucrări ale unor concurenți suceveni. Citez mai jos cîteva „perle negre” din aceste lucrări, în care se vorbește despre Eminescu: „„Omul cu ce-a mai vastă creație poetică”, „...și-a dat sfîrșitul înainte de-aș putea materializa intențiile...”, „mîgala mesterului se împletește cu suflul stîlburilor și eu nu cred că spunea rău”, „Trimitte apoi poezii lui St. O. Iosif, la Budapesta...”, „In Copou, sub crengile lui Eminescu petrecea clipe de liniște, departe de lumea care nu la tubit și nu la înteles”, „...cîteva poezii al lui Eminescu...”, „Participînd la revoluția care a avut loc la Paris, Eminescu se întoarce în țară cu visuri mărețe”.

După cîte știu, la olimpiade (îndiferent de profilul lor), participă cei mai buni. Așa era în Grecia antică, așa e și astăzi cînd e vorba, de exemplu, de olimpiadele sportive. Ce-am zice dacă la jocurile olimpice ar lua startul, de pildă, niște alergători și schiopi? Am socotit, fără îndoială, că e o glumă proastă. Ei bine, cam asemenea glume s-au făcut la olimpiada de literatură de la Suceava.

Mă oprise aici cu citatele. Socotesc că este o împietăte să se scrie astfel despre Eminescu. Te întrebî cum au reușit asemenea elevi să intre în liceu, darămite să mai fie selecționați la olimpiadă? În loc să-i fi trimis să concureze profesorilor lor ar fi trebuit să-i îndemne să stea acasă pentru a învăța regulile elementare ale limbii române.

Dacă asemenea alergători și schiopi ar fi fost selecționați numai anul acesta, încă n-ar fi fost mare lucru. Aș fi considerat că este un accident — și n-aș mai fi scris aceste rînduri. Lucrul acesta se întîmplă însă de ani și ani! Așa încît...

Prof. CLEMENȚ ANTONOVICI
Suceava

Problema nr. 2: Locul ce-l ocupă recentele hotărîri adoptate de C.C. al P.C.R. în noiembrie și decembrie 1970 și februarie 1971 în perfecționarea diferitelor laturi ale activității de producție, va determina aducerea în discuție a: a) indicațiilor date de conducerea partidului privind îmbunătățirea în continuare a raporturilor dintre organele centrale (ministere), centralele industriale și întreprinderi; b) măsurile privind perfecționarea conducerii planificării, organizării producției a muncii și a repartiției în agricultură; c) semnificația complexului de măsuri adoptate de Plenara C.C. al P.C.R. din februarie 1971 privind perfecționarea tuturor sferelor din economie, din activitatea de partid și de stat.

Concluzia finală a lecției (trasă de elevi sau de profesor) trebuie să sublinieze faptul că aceste măsuri fac parte integrantă din procesul fărîurii societății socialiste multilaterale dezvoltate.

Firește, cele trei exemple de predare modernă pe care le-am prezentat nu au calitatea de a realiza o imagine completă a predării moderne. Ele aici n-au performanță, sperăm, în schimb, că vor sugera profesorilor căi concrete pe care pot ajunge la modernizarea activității lor la catedră.

Rolul factorului persoană în formația umană

Ideea că fiecare om este propriul său educator, contribuind la dezvoltarea sa, în sens pozitiv sau negativ, este veche. O întîlnim la aproape toți marii gânditori, pedagogi și psihologi, sub forma cerinței de a respecta „natura copilului”, „libertatea” și „independența” sa. Cercetătorii contemporani din domeniul pedagogiei s-au orientat în acest sens către lărgirea noțiunii de „autoeducație”.

Considerînd însă un factor determinant al formației umane, avem în vedere capacitatea omului — educatului — de a acționa pe linia cerințelor educatorului, contrar cerințelor acestuia sau original (pe căi cu totul noi). Factorul personal are un substrat psihologic (se întemeiază pe suplețea gândirii, imaginației creatoare, deliberare

rațională), biologic (presupunem programarea ereditară a capacității de adaptare la situații noi prin reacții originale) și social (este legată de dinamica dezvoltării sociale și perfecționării tehnicii, care cer o atitudine creatoare din partea fiecărui om, capacitatea de a asimila nou și a-l depăși). Amintim că în concepția actuală apare necesitatea de a lua în considerație toate perioadele de vîrstă (dezvoltarea durează toată viața). Persoana acționează conștient, cunoscîndu-și zestreă sa ereditară în sensul perfecționării sale (cultivarea aptitudinilor, corectarea deficiențelor), întelegînd influența mediului și consecințele sau perspectivele acțiunilor educaționale.

Se poate afirma că în condițiile societății moderne dinamica facto-

rilor dezvoltării a evoluat dînd prioritate persoanei, capabilă să diminueze, să amelioreze sau să depășească influența eredității, mediului și educației. Analiza factorilor dezvoltării, pornind de la această premisă, trebuie interpretată dialectic, considerînd că limitele particularităților de vîrstă nu pot fi depășite. Mai ales o dată cu intrarea efectivă în perioada vieții active influența eredității, a mediului educației se diminuează în favoarea atitudinilor independente creatoare, neconformiste a fiecărei individualități, a persoanei! Aceasta, coroborată cu faptul că în condițiile actuale treburile nu pot fi anticipate sau programate în mod absolut, cere imperios ca alegerea liberă a ocupărilor (a emisiunii de radio ascultate, a cărții ci-

tite etc.) să se întemeieze pe cultivarea capacității de autoorientare și pe lărgirea acestuia la operele (forme de manifestare) pozitive. În cazul elevilor, de exemplu este necesar să se organizeze un număr sporit de cercuri, competiții acțiunilor de realizare individuală.

Generalizarea învățămîntului, prelungirea instrucției și dincolo de încheierea școlarității etc. au amplificat influența educației. Munca educatorului se perfecționează și ea prin extinderea mijloacelor audio-vizuale și stăpînirea noțiunilor de psihologie educațională. În același timp, mașinile cibernetice de învățat, manualele programate, individualizarea examenelor, folosirea emisiunilor radio-televizate, lectura particulară, vizionările de filme și expoziții etc. lărgesc tot

mai mult inițiativa formațională a individului, a fiecărui persoană.

Perspectivele inițiative personale ca factor activ al formației umane s-au lărgit astăzi substanțial în statul socialist. Neluarea în seamă a factorului personal, exprimat prin tendința unor educatori de a aplica un regim educațional autoritar, de a dirija exagerat copilul se răsfrîng negativ în formația umană.

Cultivarea Independenței și capacității de autoperfectinare, a creativității și inițiative personale constituie coordonatele majore ale oricărei educații.

Conf. dr. LIVIU V. FILIMON

Centro Europeo dell'Educazione

Creație a ultimilor 50 de ani, institutele și centrele de cercetare pedagogică au devenit un factor fundamental, care condiționează progresul oricărui sistem de învățământ, numărul instituțiilor de acest fel ajungând numai în Europa la peste 500.

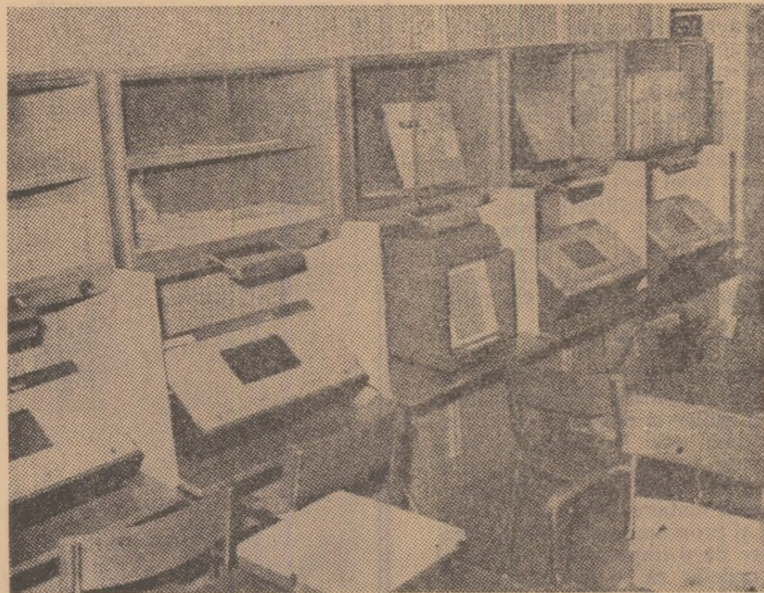
Recenta parcurgere „de vis” a cititorilor din centrele de prestigiu ale cercetării pedagogice ne-a permis să cunoaștem, alături de o serie de preocupări specifice, câteva tendințe actuale care se înscriu — deasupra diferențelor de organizare și de conținut — asemenea unor numitori comuni ai acțiunii majorității instituțiilor de acest gen.

Trei dintre aceste caracteristici ne apar esențiale:

1. Imbinarea cercetării pedagogice cu perfecționarea și reciclarea personalului didactic;

2. Orientarea spre omologarea unei tehnologii educaționale cât mai adecvate sistemului de învățământ în care urmează să se integreze și către o aplicare cât mai rapidă a rezultatelor cercetării în practica școlară;

3. Colaborarea și schimbul de experiență cu caracter internațional. Aceste tendințe sînt evidente de pildă în activitatea desfășurată de „Centro Europeo dell'Educazione” din Frascati, în imediata apropiere a Romei, de Institutele specializate de cercetare ale Academiei de științe pedagogice a U.R.S.S., de cele două centre de cercetare franceze — Institut National de recherche et de documentation pédagogique și Office français des techniques modernes d'éducation — de „Internationaler Arbeitskreis” situat la Sonnenberg în inima munților Hartz.

Sala mașinilor de instruire programată

mele complexe pe care și le propune în prezent spre rezolvare educația tehnologică și didactică.

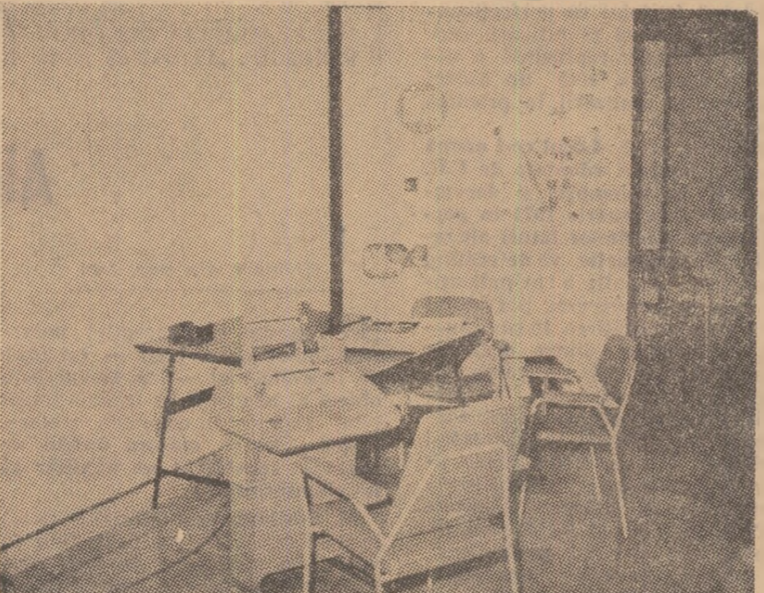
La toate aceste căutări participă, alături de cercetătorii centrului, educatori practicieni, care lucrează aici în serii succesive de 10-20 zile, la șase tipuri de cursuri: instrucție programată și tehnologia învățării, utilizarea didactică a „mediilor” audio-vizuale, utilizarea și conducerea laboratoarelor lingvistice, utilizarea calculatoarelor în scopuri didactice, sisteme standardizate de evaluare a progresului școlar și psihopedagogic. Participanții la cursuri sînt asociați dacă doresc (și procentul celor doritori este foarte mare) la experimentele și programele-pilot ale institutului. Se ține astfel să se treacă mai rapid de la faza de laborator la faza de aplicare practică în școli. În calea împlinirii acestor năzuințe — aflăm tot de la prof. G. Laeng — stau încă bariere de natură organizatorică (în Italia se pregătește acum o mult disputată și controversată reformă a învățământului de toate gradele), socială, psihologică, economică și tehnologică (în ciuda dezvoltă-

rii industriale a țării nu există o producție națională a principalelor mijloace didactice moderne).

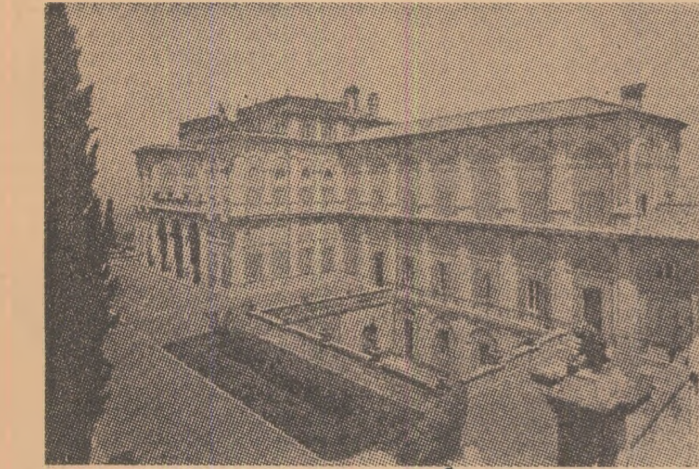
„Centro Europeo dell'Educazione” acționează în strînsă legătură cu UNESCO și numeroase foruri europene de învățământ (ne-am bucurat gîsind în biblioteca lui și lucrări românești de pedagogie). În ultimii ani s-au organizat aici sesiuni și simpozioane internaționale privind problemele acute ale educației, formarea profesorilor, noile tendințe ale învățământului liceal, rolul școlii în întărirea legăturilor între popoarele Europei.

La începutul vizitei la Villa Falconieri, prezența picturilor murale concepute și realizate de vestitul arhitect și pictor Francesco Borromini ne părea o chemare spre reverii pasiste. După ce am văzut însă modernele laboratoare multimedia instalate aici ele ne-au făcut să ne gîndim la efortul continuu al omului, la tendința lui necurmată de a-și înnoia sufletul și mintea.

M. HERIVAN

Sala teletipiminatorului cu ajutorul căruia se stabilește legătura cu ariașul computer de la Milano

Fațada Villei Falconieri în care sînt instalate în prezent laboratoarele Centrului european de educație

Instalat în Villa Falconieri, bi-juterie arhitectonică a secolului al XVI-lea, căreia i s-au adăugat, într-un ansamblu perfect echilibrat, arhipele recent construite ale laboratoarelor și modernului grup social, Centrul european al educației din Frascati își desfășoară activitatea mai ales prin intermediul laboratoarelor multimedia. Conținutul principal al acțiunilor sale se situează în sfera așa-numitei educații tehnologice, pentru care centrul dispune de o instalație de televiziune cu circuit închis, de o sală de traduceri simultane, de un laborator lingvistic, de o sală de verificare și analiză a răspunsurilor date de subiecți, de săli pentru mașini de învățat și instruire programată și pentru auxiliari audio-vizuali (materiale didactice electronice, epidiascopică, diafilmică și filmică, aparate fonovizoare și magnetofone stereofonice). Intregă această dotare tehnică este achiziționată în variantele cele mai perfecționate, în atribuțiile Centrului intrînd doar omologarea mijloacelor respective și elaborarea unei tehnologii de utilizare adecvată a lor în condițiile școlii italiene. Laboratorul de televiziune cu circuit închis, de pildă, lucrează cu 4 camere, permițînd 10 variante diferite ale transmisiei — imaginile înregistrate de cele două camere din sala demons-

trativă, imaginile de pe masa didactică, din sala de curs, mixate, legătura cu emisiunile televiziunii „mari”, transmisia de filme și de înregistrări video etc. Specialiștii centrului caută combinațiile de maximă eficiență ale acestor variante în cadrul unor programe școlare. Alături, în laboratorul de pedagogie cibernetică, se elaborează în prezent cu ajutorul diferitelor tipuri de mașini de învățat — Bristol tutor, Sayngley tutor, Auto tutor — primele teme de instruire programată în limba italiană.

Intrăm în legătură, prin intermediul teletipiminatorului, cu uriașul calculator de la Milano, în memoria căruia se află înregistrate — alături de multiple probleme economice, de transporturi, de cercetare științifică — și o serie de programe de învățămînt. În prezent calculatorul este utilizat ca o ultraperfecționată mașină de învățămînt programat.

Problema principală în această privință — ne spune prof. Grazilla Laeng care, alături de prof. Giovanni Gozzer, directorul general al Centrului și prof. Mauro Laeng, directorul laboratoarelor multi-media, răspunde de activitatea acestui complex centru de cercetare — este realizarea unor programe pe baza cărora să se găsească variante optimizate de soluții la proble-

SEMICENTENAR P. C. R.

Mărturii păstrate în arhivele vremii

(Urmare din pag. 1-a)

nu se primeau cîte 5-6 luni, noi curbe de sacrificiu cădeau asupra cadrelor didactice. Situația acestora era foarte precară. În „Tribuna școlii argeșene”, de pildă, un învățător din România scria, între altele: „...niciodată n-am trăit vremuri mai grele, mai umilitoare și n-am fost niciodată mai „batjocorîți””. În fața acestei situații, numeroși învățători legați de partid au început să dezbătă sub conducerea acestuia. În presa, în congrese și în asociații, problemele vieții lor, ale luptei lor anticapitaliste și antifasciste, înfruntînd cu curaj organele de poliție. Dintr-un protest al Asociației generale a profesorilor din România aflăm că Nestor Traian Georgescu, de la Cimpina, președintele asociației cadrelor didactice din acel oraș, a orga-

nizat o adunare a cadrelor didactice în pofida opreliștilor polițienești. Protestul Asociației generale se ridica împotriva pedepsei date pentru acest fapt profesorului de la Cimpina¹². La rîndul său, Asociația învățătorilor din Tirnava-Mare protestează împotriva dispozițiilor prin care, în caz de boală, suplinitorul era plătit de cel bolnav. Se arată în acest protest că „învățătorului, plătit cu o leafă de mizerie, în loc să fie ajutat în caz de boală, i se ia și posibilitatea de a exista”¹³. Profesorul Aurel Mureșan din Ciuci (Alba) și învățătorul Mureșan din Rediu, împreună cu 5 țărani, i-au înfruntat pe jandarmii care nu i-au lăsat să tîină o întrunire împotriva legii cemeitei¹⁴.

Alături de proletariat și de țărănime, împreună cu întreaga intelectualitate progresistă a țării,

cadrele didactice au desfășurat o largă activitate în diferite organizații legale create de P.C.R., ca „Liga drepturilor omului”, „Liga contra terorii” etc. Dîndu-și adevine la una din aceste lîgi un învățător din Dimbovița ridică glasul împotriva ignoranței în care era ținută populația din mediul rural. O contribuție importantă la lupta antifascistă au adus învățătorii și profesorii care au colaborat la presa editată prin grija P.C.R. Prin articole publicate în revistele „Cuvîntul liber”, „Stînga”, „Gîndul vremii”, „Țara de mîine” ș.a. slujitorii școlii s-au împotrivit încercărilor de a se introduce în școli organizații de tip fascist. Numeroși învățători și profesori din diferite regiuni ale țării au făcut parte din „Comitetele de apărare” organizate cu ocazia proceselor înscenate profesorilor P. Constanti-

nescu-Iași, Teodor Bugnariu ș.a. În dosarul Consiliului de Război al Corpului 3 Armată figurau ca martori la procesul lui P. Constanti-nescu-Iași profesori ca Ilie Cristea de la Aiud, Florian Crețeanu de la Turnu-Măgurele, precum și învățători ca Maria Biju de la Cluj, Groza Nicolae de la Bacău ș.a.¹⁵. În același dosar, pe o listă separată, figurau ca „aderenți la idei comuniste”, pe lîngă Ilie Cristea și M. Cruceanu, profesorii Gh. Marin-nescu (Pitești), Traian Cristescu (Cimpulung-Mușcel), D. Bavarache (Tîrgoviște) ș.a.¹⁶. Cele arătate mai sus demonstrează convingător că multe cadre didactice au luptat sub conducerea partidului încă de la înființarea sa. Puternic influențat de idealurile lui noble, el au militat cu tărie pentru îndeplinirea acestor idealuri, pentru o Românie liberă

și înfloritoare, ca cea în care avem fericirea să trăim azi.

¹² Arhiva Ministerului Învățămîntului, dosar 533/932, f. 8.
¹³ Idem, dosar 318/931, f. 326.
¹⁴ Idem, dosar 194/932, f. 18.
¹⁵ Arhiva Istorică Centrală, Fondul Ministerului de Interne dosar 247/920, f. 8.
¹⁶ Idem, dosar 268/920, f. 25.
¹⁷ Ibidem, f. 29.
¹⁸ Idem, dosar 197/920, f. 9.
¹⁹ Idem, dosar 129/921, f. 546.
²⁰ Idem, dosar 149/923, f. 4.
²¹ Arhiva Ministerului Învățămîntului, dosar 292/929, f. 185.
²² Tribuna școlii argeșene, 1931, nr. 3, p. 2.
²³ Arhiva Ministerului Învățămîntului, dosar 113/930, f. 118.
²⁴ Ibidem, f. 119.
²⁵ Idem, dosar 226/931, f. 52.
²⁶ Arhiva Ministerului Învățămîntului, dosar 667/936, f. 12.
²⁷ Ibidem, f. 13.

CĂRȚI NOI

LITERATURĂ PEDAGOGICĂ ȘI DE INTERES GENERAL

T. Georgescu, E. Bildescu, G. Pop și alții, **Cititorii de școală românească**, Editura didactică și pedagogică, 528 pag.

N. Albu, **Istoria școlilor românești din Transilvania 1800-1867**, Editura didactică și pedagogică.

Leon Levițchi, **Gramatica limbii engleze**, Editura didactică și pedagogică.

Fr. Koch, L. Heinrich, **Cum rezolvăm o problemă de fizică**, Editura didactică și pedagogică, 250 pag. 11 lei.

FILIZOFIE

Lucrețiu Pătrășcanu, **Currente și tendințe în filozofia românească** Ed. politică, 246 pag., 10,50 lei.

SOCIOLOGIE

Leon Toșa, Tiberiu Truțer, **Sociologia pedagogică**, Ed. științifică, 140 pag., 3,75 lei.

ISTORIE

Corneliu Dima-Drăgan, Livia Bacăru, **Constantin Cantacuzino Stolnicul** (Un umanist român), Ed. Albatros, 334 pag., 9 lei.

Cristian Popișteanu, **România și Antanta Balcanică**. Momente și semnificații de istorie diplomatică. Cuvînt înainte de George Macovecu. Ediția a doua. Ed. politică, 358 pag., 8,50 lei.

George Toma, **Xenopol despre logica istoriei**. Ed. politică 260 pag., 7 lei.

D. Tudor, **Podurile romane de la Dunărea de Jos**, Ed. Academiei, 210 pag., 15 lei.

Ion Spălățelu, **Erou la 15 ani**, **Elevul Virgil Iovăneș**, Ed. Militară, 88 pag., 2,50 lei.

ISTORIE, TEORIE, CRITICĂ LITERARĂ

I. C. Chițimia, **Folclorul românesc în perspectivă comparată**, Ed. Minerva, 430 pag., 20 lei.

S. Păcurariu, **Clasicismul românesc**, Momente și sinteze, Ed. Minerva, 248 pag., 6,75 lei.

Eugen Simion, **E. Lovinescu**, Scepticul mintuit, Ed. Cartea Românească, 716 pag., 27 lei.

LINGVISTICĂ — FILOLOGIE

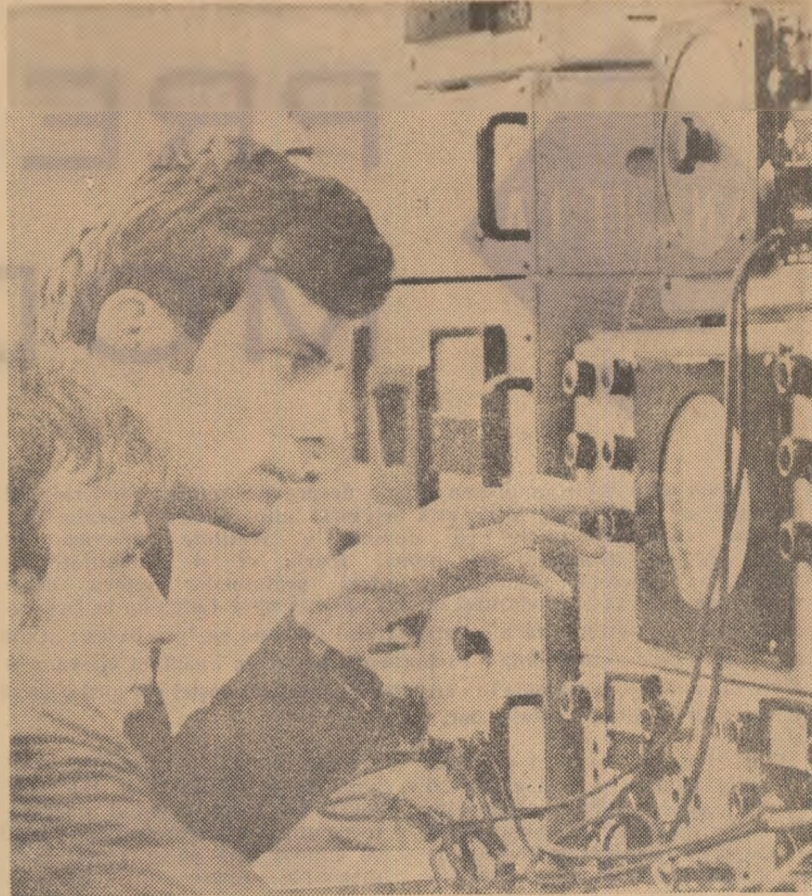
Ștefan Bîrsănescu, **Pașii nesecurizate din istoria culturii românești** (sec. X-XVI), Ed. Academiei, 304 pag., 18,50 lei.

Dictionarul limbii române (D.L.R.) Tomul VII. Partea I. Litera N, Ed. Academiei, 592 pag., 50 lei.

BIOLOGIE

Mihai C. Băcescu, Geza I. Müller, Marian T. Gomoiu, **Ecologie marină**, Vol. IV, Ed. Academiei, 358 pag., 24,50 lei.

Radu Iftimovici, **Dimitrie Voinov**, Ed. Științifică, 204 pag., 11, 50 lei.

În laboratorul de electrotehnică al Institutului politehnic din Timișoara

Mașina — obiect de studiu,

instrument al activității tehnico-practice

(Urmare din pag. 1-a)

și să se depășească anumite prejudecăți.

— De pildă?

— Se știe, bunăoară, că una e a construi o mașină — mai exact a o realiza pe plan constructiv — și alta e a o mînu pur și simplu. Să-i deprinzi pe elevi cu lucrul la o mașină, mai ales dacă acestuia efectuează o singură operație, nu este greu. Mînuirea unei prese pentru materiale plastice, de exemplu, se învață în cîteva zile, după care cel care a căpătat deprinderea poate da efectiv producție. Întrebarea este dacă o asemenea activitate îl apropie pe elev în mod efectiv de tehnică, dacă îi dă o noțiune tehnică sau îi creează doar niște deprinderi strict mesagerice. Este bine, desigur, că în unele școli generale se „produce” vezoze și alte cîteva lucruri de acest fel, dar există prejudecația că profesorii-măști să orienteze această activitate în chip mesageric, întrucît se situează pe poziția că pregătirea tehnico-practică începe cu tehnologia prelucrării metalelor.

— Și cu ce considerați că ar trebui să înceapă?

— Cu șurubelnița. Mai precis, cu demontarea și montarea unor mecanisme — mai întîi simple, apoi din ce în ce mai complicate. Am să vă relatez experimentul pe care îl facem aici, la Atelierul de reparare a materialului didactic, cu două grupe de elevi de la Liceul nr. 21. Executăm registrul aritmetic al unui calculator electronic. În ciuda complexității ei, lucrarea nu cere scule pretențioase — cîteva șurubelnițe, cîteva pensete, pensule, cuțite de diverse forme executate din pinze stricate de fierăstrău. Nici materialul nu e prea scump. Am achiziționat, de la Întreprinderea pentru fabricarea semiconductoarelor, deșeurile de placat pentru circuite imprimate. După ce și-au curățat circuitele, elevii execută pe ele module unice care, prin cuplarea, vor dar circuite logice din ce în ce mai complexe. Desigur, se lucrează în condiții de laborator, dar urmînd fluxul tehnologic din producție, iar elevilor li se explică de fiecare dată cum se realizează operația respectivă într-o uzină.

— O asemenea activitate ar fi interesantă și pentru elevii altor școli...

— Dar mai ales pentru profesori, cred eu. Am propus, de altfel, inspectoratului școlar să dea unui grup de profesori de matematică și fizică, dorinți să aibă un „hobby”, posibilitatea de a realiza cu mijloace similare un calculator. Cu acesta se vor putea efectua apoi diferite operații contabile și statistice ale inspectoratului. Lucrări practice efective ar trebui să fie incluse neapărat și în stagiile de perfecționare ale profesorilor organizate de Institutul central de perfecționare și de societățile științifice.

— Să revenim la relația elev-mașină. Cum o vedeți realizată în condiții optime?

— Cred că este necesară, în această privință, o concepție unitară care să străbată întreaga activitate școlară. La clasele I-II s-ar putea începe cu jucării tehnice simple. De pildă, macheta unui tractor care să fie asamblat din piese de carton sau de material plastic, pe linii trasate dinainte. Copiii ar vedea astfel unde și cum sînt plasate componentele unei mașini, ar învața denumirea acestora: motor, cutie de viteze, ambreiaj etc. S-ar putea continua apoi cu machete dinamice. La clasele V-VIII, de pildă, se pot realiza diferite machete înzestrate cu motoare electrice. Cu o asemenea pregătire putem pretinde elevilor din clasele IX-X și elevilor de liceu să lucreze efectiv cu tehnica din producție.

— Ce condiții materiale ar cere o asemenea acțiune?

— Mult mai puțin decît sînt necesare pentru dotarea unor ateliere cu clasicele bancuri de lăcătușărie. Se impune însă să existe

pe piață, la prețuri convenabile, ațit jocuri de asamblare pentru primele clase, cît și diferite elemente de tehnică electronică pentru realizarea modelelor dinamice. Care elev n-ar vrea să-și construiască singur un micro-radioreceptor sau modelul funcțional al unei mașini? Astfel s-ar putea ajunge la realizarea acelei fuziuni pline între mașină ca obiect de studiu și ca mijloc al activității practice, iar școlile ar deveni laboratoarele unor activități științifice aplicative și al unor activități tehnice desfășurate continuu. Bineînțeles — repet — dacă profesorii de fizică, chimie și alte discipline vor avea capacitatea de a desfășura și conduce asemenea activități.

Al treilea dialog sau despre

o modalitate inedită de a forma mecanizatori

Interlocutor: ION BOBOCEL, secretar general al Federației Române de modelism.

— Am să încep prin a vă relata un fapt: în domeniul sporturilor tehnice — aeromodulism, navomodulism etc. — avem pionieri care obțin performanțe de nivel european și seniori clasai pe locuri de frunte la campionatele mondiale. Dar între aceste două categorii, la nivelul de vîrstă corespunzător claselor de liceu, numărul constructorilor de modele tehnice este foarte redus. Faptul îmi pare a stătea în mod semnificativ înscăpăta orientarea spre tehnică a activității elevilor din școlile de grad mediu și dintr-o țară acești elevi, cei mai defavorizați par a fi, din acest punct de vedere, elevii de la sate. Nu știu exact cît se cheltuiește anual cu școlile de mecanizatori agricoli și cu propaganda pentru atragerea elevilor spre aceste școli. După cîte sînt informat, însă, se cheltuiesc în această direcție sume foarte importante. Rezultatele sînt destul de nesatisfăcătoare. Într-o măsură care este absolută, școlile de mecanizatori sînt, de fapt, niște simpli conductori de tractoare, iar la cea mai mică defecțiune a tractorului rămîn pe cîmp, așteptînd intervenția. Ori, cu o investiție care cred că nu s-ar ridica nici la 10% din volumul cheltuielilor pentru școlile de mecanizatori, s-ar putea pune în dispoziția școlilor generale de 10 ani, în comune în care există întreprinderi de mecanizare a agriculturii, ateliere ale întreprinderilor agricole de stat, cîte două carturi. Dar acestea să fie puse efectiv la dispoziția tinerilor, nu ținute în depozit de teamă să nu fie stricate. Chiar dacă le vor strica, elevii vor ajunge — avînd și sprijinul mecanicilor de la atelierele apropiate — să le repare singuri. Le vor demonta, le vor monta din nou, vor învăța să le stăpînească pe deplin, iar din rîndul unor asemenea tineri, prin cursuri scurte de pregătire, vom putea forma mecanizatori adevărați, pasionați pentru tehnică și stăbîni pe mașinile și agregatele ce le vor fi încredințate.

★

Cîteva idei au revenit cu insistență în cele spuse de interlocutorii noștri. Pe primul loc pare să se situeze, printre acestea, lărgirea și aprofundarea sferei tehnico-practice a pregătirii în facultăți și a perfecționării profesorilor care predau fizica, chimia, biologia etc. ca și a dăinuirii pregătirii științifice a profesorilor-măști. Reține în egală măsură atenția necesitatea reconsiderării programelor pe linia asigurării corespunzătoare depline între formele de studiere a mașinii și de utilizare practică a acesteia. Demne de luit în seamă ne par și propunerile privind conținutul și desfășurarea pregătirii tehnico-practice a elevilor.

Vom fi bucușori dacă cititorii noștri se vor înscrie în continuare la cuvînt pentru a-și prezenta experiența și opinia.